

MESTERTREFF, tirsdag 3. desember 2024

Diagrammer og analyser

Av GeO Tislevoll

Meldesystem, utspill og signaler

I denne gjennomgangen brukes i de foreslåtte meldingsforløpene et naturlig meldesystem med 5-korts majoråpninger, beste minor, 15-17 grand og 2 over 1 som utgangskrav (med ekstra forklaring for de som spiller 2-over-1 som kun rundekrav).

I motspill brukes norske fordelingsutspill mot farge, invitt (4.høyeste) mot grand, lavt kort (lav-høy) som styrke og norske fordelingskast.

Gjennomgangen er kun en antagelse om hva som kan skje i meldinger og spill - ingen fasit. Vi forsøker å se på hvilke vurderinger som kan gjøres, og ikke alltid hva som er den riktige avgjørelsen i akkurat det spillet. For det er ikke sjelden slik at det ene like gjerne kan bli bra som det andre, og en kan ikke alltid kategorisk si hva som er riktig! Dog legger vi noen føringer på hva vi tror er best vurdering i den gitte situasjonen i det lange løp.

Det er ikke brukt noen GIB-analyse (computeranalyse). Det kan være morsomt nok, men slike analyser er basert i «åpne kort» hvor ikke sjelden den vinnende varianten (maks antall mulige stikk) gir mye mindre sjanse enn det som er teoretisk/praktisk riktig å spille på. Her gir vi forslag til hvordan meldinger og spill/motspill går med naturlige og ganske fornuftige avgjørelser – praktisk bridge. I noen spill kan det likevel være et usannsynlig resultat i vår analyse for å få frem et poeng i den kontrakten som er foreslått. Det kan ofte skje mange forskjellige ting i et spill, og vi vil angi andre mulige kontrakter enn det vi kaller «resultatet» ved vårt «tenkte» bord.

Det blir interessant når de virkelige resultatene kommer etter turneringen er ferdigspilt og en kan se hva som faktisk skjedde rundt omkring.

En antatt score angis som + eller – for N/S.

1	9874	Vest	Nord	Øst	Syd
Nord	T95		Pass	1♣	Pass
Ingen	T6	1♠	Pass	2♣	Pass
	JT94	2♦	Pass	2NT	Pass
AK532	+----+ J	3NT	Pass	Pass	Pass
K72	Q86				
KJ93	AQ5				
8	+----+ KQ7532				
	QT6				
	AJ43				
	8742				
	A6				

Utspill: ♥3

De må nesten bli 3NT ut av dette, og den avhenger mye av utspillet. Vests 2 ruter over åpnerens gjenmelding 2 kløver er for mange ikke naturlig, men en kunstig kravmelding. Derfor er ruterutspill et alternativ for syd. Her har vest ruter, men det er egentlig en umeldt farge. Det er faktisk bedre med ruterutspill for forsvaret, for hjerterutspillet som syd i vårt tenkte tilfelle valgte gir favør siden utspillet kommer fra syd. Men det er et ganske naturlig utspill.

Øst vinner for hjerter dame i første stikk og kan få to hjerterstikk om spillefører ikke bommer neste gang hjerter spilles. For nord kan jo ha esset, for eksempel dobbel. Men det bør gå bra i 3NT med hjerter ut. Det vinnes to sparstikk, etter hvert to hjerterstikk, fire ruterstikk og ett stikk i kløver, totalt ni stikk.

En god del Ø/V-par vil vinne utgangen hvis den er spilt av øst, men det vil gi godt under middels for N/S å sitte mot 3NT med ni stikk. Om vest blir spillefører vil det bli mye vanskeligere å få hjem denne utgangen samme hva nord spiller ut.

N/S: -400

2	AKT6	Vest	Nord	Øst	Syd
Øst	753			Pass	Pass
Nord-Syd	T2	2♣	Pass	2♦	Pass
	9532	2♥	Pass	3♥	Pass
7	+----+ J983	4♣	Pass	4♦	Pass
AKJT2	864	4NT	Pass	5♣	Pass
AQJ74	K983	5♦	Pass	5♥	Pass
AK	+----+ 74	Pass	Pass		
	Q542				
	Q9				
	65				
	QJT86				

Utspill: ♠A (eller kongen)

Her blir det et spørsmål om øst skal si 3 hjerter eller 4 hjerter over vests 2 hjerter i andre melderunde. 3 hjerter viser bedre kort siden 2 kløver fulgt av 2 hjerter for de aller fleste er utgangskrav. Så det spiller en rolle hvordan de har definert støttemeldingen 3 hjerter i denne situasjonen. Mange bruker det slik at for å si det må man ha minst ett ess eller en konge. Og om øst sier 3 hjerter bør han nesten følge opp og vise ruter konge med en kontrollmelding over makkerens 4 kløver som viser kløverkontroll. Merk at om vest hadde hatt hjerter dame i stedet for knekten ville lilleslem vært meget bra, og ruterkontroll hos øst er viktig for vest. At vest går på mot slem med 4NT – Key Card – slik meldigene gikk i eksempelet kan neppe kritiseres. Men siden øst viser ingen nøkkelkort (de mangler spar ess) må vest undersøke om trumfen er tett, og her er 5 ruter spørsmål om trumf dame. Østs 5 hjerter er avslag, han sier: «jeg har ikke hjerter dame». Da bråbremses de i 5 hjerter.

Hvis vest hadde gamblet på lilleslem likevel ville det blitt suksess siden hjerteren sitter så behagelig og ikke kan bommes. Det tapes kun ett sparstikk. Det vil bli tolv stikk i hjerterkontrakt over alt, noen få i slem, resten i utgang.

3	98				
Syd	KJ863		Vest	Nord	Øst
Øst-Vest	9653				Syd
	95		1♣	Pass	1♠
AQ2	+----+ KJT754		Dbl	3♦	3♣
AT97	542		4♠	Pass	Pass
A87	J				
KJ3	+----+ A42				
	63				
	Q				
	KQT42				
	QT876				

Utspill: ♦K

Vest sin dobling av 2 ruter er såkalt støttedobling som viser trekorts spar. Det kan gjøres både med vanlige åpningskort og om man er sterkere. Et alternativ for vest er å si 2NT for å vise 18-19, men med så tynn ruterstopper og fin sparstøtte er dobling greit. Hvis ikke syd hadde meldt inn ville vest hoppet til 2NT for å vise 18-19. Kontrakten ville blitt den samme.

Spillet blir ikke veldig interessant her. Spillefører vil vel forsøke å få godspilt hjerterstikk først. Om det hadde gått bra ville en hjerter gitt avkast for en kløver, og kløver dames plassering ville vært uinteressant. Men nord kontroller hjerteren godt og på et tidspunkt må spillefører forsøke kløverfinessen. Siden den går bra tapes kun to hjerterstikk i denne utgangen.

N/S: -650

4	KQ97	Vest	Nord	Øst	Syd
Vest	Q432	Pass	Pass	1♣	Pass
Alle	JT7	1♦	Pass	1NT	Pass
	87	Pass	Pass		
T42	+----+ 85				
K8	 AT9				
AQ982	 K53				
T62	+----+ KQ543				
	AJ63				
	J765				
	64				
	AJ9				

Utspill: ♥6

N/S kommer ikke med i meldingene om ikke syd velger en tvilsom opplysende dobling over østs 1 kløver. Det ville vært mer å si i favør det om åpningsmeldingen hadde vært 1 ruter.

Øst får nok kun de åtte opplagte stikkene her, og det er to i hjerter, fem i ruter og ett i kløver. Om vest hadde svart 1NT direkte over 1 kløver ville nord blitt utspiller. Om nord i så fall spiller ut hjerter blir det tre hjerterstikk siden nieren drar damen, og A-10 blir en finesse over nords dame. Da har Ø/V en liten sjanse for å vinne ni stikk i grand. Men selv med den gunstige starten for spillefører bør forsvaret få fatt i fem stikk idet syd kommer inn på kløver ess og kan/bør kunne finnes sparskift slik at de tar fire stikk i den fargen samt kløver ess.

Om nord har utspillet kan det godt hende hun velger spar ut. I så fall er det ingen fare for å dytte på ni stikk. Så resultatet blir nok åtte stikk i 1NT ved veldig mange bord.

N/S: -120

5	A96	Vest	Nord	Øst	Syd
Nord	62		1NT	3♦	Dbl
Nord-Syd	KJ5	Pass	3NT	Pass	Pass
	AK832	Pass			
T742	+----+ J3				
KT94	QJ7	Utspill: ♦6			
Q9	A876432				
Q94	+----+ 7				
	KQ85				
	A853				
	T				
	JT65				

Hvis det spilles med straffedobling etter en slik innmelding mot 1NT får ikke syd noen lett melding. Kanskje sier noen 4 ruter – begge major – og da blir de spillende 4 spar.

Ø/V er i gunstig sone som gjør at øst tar sjansen på sperremeldingen 3 ruter. Det er nok ikke alle på østs plass som melder. Denne gangen slår østs aksjon tilbake på han selv siden det gjør at den vinnende spilleføringen blir enklere.

Nord vinner første stikk med ruter konge. Merk at spillefører ikke ser at det er en blokkering i ruter fordi vest har nieren! Det går altså ruter 6, 10, dame og kongen. Selv om nords gjenværende ruter ser vidåpen ut kan ikke Ø/V få noe dreis på det selv om vest får komme inn. Idet ruter 9 kommer derfra kan nord legge liten, og rutefargen er «frosset» for motspillerne.

Men det er to grunner til at spillefører bør spille kløverfargen for maks her. Spillefører er livredd for å slippe inn vest. Derfor er kløver ess i andre stikk, over til syd på spar og la kløver knekt løpe en logisk spilleføring. Østs innmelding gjør også at det er også beste prosent sjanse i kløver selv om fargen isolert sett normalt spilles med A-K. For øst har en bråte med rutere, vest trolig kun tokorts, og det gjør at det er mange flere «ledige plasser» hos vest for å kunne ha flere kløvere. En må ikke kun se på fargekombinasjoner fargen isolert sett, men ta i betraktning den informasjonen man har.

De som spiller kløveren fra topp får et spennende øyeblikk idet vest må slippes inn på kløver dame, men de er heldige og vinner ni stikk i 3NT likevel siden ruter er blokkert. De som spiller kløveren for maks vinner enkelt ti stikk (3+1+1+5=10).

N/S: +630

6	65	Vest	Nord	Øst	Syd
Øst	K95			1♣	1♠
Øst-Vest	K96	Dbl	Pass	1NT	Pass
	T7543	Pass	Pass		
J832	+---+ AK				
Q832	JT7				
QT72	J85				
J	+---+ KQ862				
	QT974				
	A64				
	A43				
	A9				

Utspill ♠10

Noen vil doble opplysende med slike kort som syd har her, men det er bedre å melde inn med femkorts majofarge og vanlig åpning. For dobler fulgt av sparmelding neste gang viser sterkere kort. Syd kan nok vurdere å doble andre gangen med 14 HP etter først å ha meldt spar. Det er ikke sikkert det blir så bra, for N/S klarer neppe å vinne noen kontrakt. I for eksempel 2 spar bør det bli minst en bet. De kan dog forsøke seg på et risky motspill mot 1NT doblet.

Vests negative dobling (lover hjerter) er med helt minimum og på grensen, men fristende.

I kontrakten 1NT må motspillet sitte om ikke det skal kunne bli syv, kanskje åtte stikk. Spar ut er best. Så angriper spillefører best hjerteren. La oss si nord vinner med kongen og spiller kløver tilbake. Det blir ikke så gull for N/S, for om syd vinner med esset og vests knekt kommer før kløver 9 spilles (husk de ser ikke østs kløver) har spillefører komforabel saks over nords tier senere med honnør-8. Så spar tilbake fra nord er nok best. Øst vinner med sin andre sparhonnør og spiller mer hjerter. Nå må forsvaret ligge unna så det ikke blir overgang i fargen til to hjerterstikk. Og forsvaret kan ikke nå sette opp syds spar ved å gi bort til knekten, for da kommer vest inn og får det godspilte hjertersticket. I det de ligger unna i hjerter kommer ruterer i gang, og det skal ikke mye til før det ramler inn syv stikk til spillefører. Om motspillet er gavmildt kan det bli åtte stikk også.

7	AQJ	Vest	Nord	Øst	Syd
Syd	AK7				Pass
Alle	A82	Pass	1♣	Pass	1♥
	T963	Pass	2NT	Pass	3♦
KT42	+----+ 973	Pass	3♥	Pass	4♥
QT8	J3	Pass	Pass	Pass	
JT95	Q4				
54	+----+ AQJ872	Utspill: ♦J			
	865				
	96542				
	K763				
	K				

Mange bruker overmelding 2 kløver som Michaels Cuebid over åpningen 1 kløver, og gjør de det kan ikke øst melde første gangen. Slik det går hopper nord til 2NT for å vise 18-19, og nå kan i alle fall ikke øst melde.

Det er forskjellige metoder for check-back over slike hopp til 2NT. «Vårt» N/S-par brukte New Minor Forcing”, og nord fortalte om trekorts hjerter før de havnet i den sunne og gode utgangen 4 hjerter. Om de heller prøver 3NT blir det ikke hyggelig om øst finner liten kløver i utspill. N/S har kun en stopper, uansett om liten eller esset spilles ut. Men liten kløver ut er best for Ø/V, for da har de overgang i fargen og kan få fem kløverstikk idet de må slippes inn i hjerter, for spillefører må innom Ø/V i hjerter for å sette opp den fargen. Spilles kløver dame ut mot 3NT får N/S to stoppere.

Men i vårt eksempel ble kontrakten 4 hjerter. Sparfinessen går, og det er en kløver- og en trumftaper og en eller to rutertapere. Så det kan bli en bet. En fin spilleplan er å dukke en ruter tidlig. Med ruter knekt ut kan det legges liten fra begge hender. Samme hva forsvaret deretter spiller kan spillefører ta for A-K i hjerter, så spille ruter. Dermed får han trumfet den fjerde ruter og det tapes bare det ene trumfsticket og ett stikk i hver minorfarge. Spilles trumf for tidlig er det risiko for å få to rutertapere.

Ikke så mange vil finne den vakre, vinnende spilleplanen. Så noen vil gå bet i 4 hjerter, andre vil vinne den etter feil motspill, eller etter å ha sett det kule tempospillet det er å dukke en ruter. Merk at om ruter sitter 3-3 vil alle vinne 4 hjerter, men de som spiller korrekt har ikke tapt noe på det.

N/S: +620

8	KJT543	Vest	Nord	Øst	Syd
Vest	J953	1♣	2♠	Dbl	Pass
Ingen	J95	3♣	Pass	3NT	Pass
	---	Pass	Pass		
A7	+----+ Q962				
T	A764				Utspill: ♠8
8642	AK				
AKJ952	+----+ Q76				
	8				
	KQ82				
	QT73				
	T843				

Øst tar med seg en negativ dobling idet nord hopper til 2 spar (svakt innhopp) for å få fortalt om hjerterfargen før hun naturlig nok melder 3NT neste gang.

Hjerterutspill hadde vært bedre for N/S, men hvordan kan syd vite det er beste heller enn å spille ut makkers meldte farge? Om det kommer hjerter ut blir det 1+1+2+6 = 10 stikk. I vårt eksempel spiller syd ut fargen makkeren meldte.

Etter sparutspill blir det enkelt elleve stikk siden spar dame blir godspilt med det samme.

N/S: -460

9	742	Vest	Nord	Øst	Syd
Nord	Q63		Pass	Pass	1NT
Øst-Vest	T753	Pass	Pass	Pass	
	KQT				
QJ	+----+ T9865				Utspill: ♣5
T75	982				
A86	KJ9				
J9852	+----+ A4				
	AK3				
	AKJ4				
	Q42				
	763				

Ø/V kan egentlig ikke hindre at det blir åtte stikk i 1NT med to stikk i kløver samt de seks toppstikkene i majorfargene. Det kan det bli også med for eksempel spar ut, for spillefører kan godspille to kløverstikk. Det eneste som kan gå galt for spillefører er de to nevnte kløverstikkene som ser så opplagte ut siden vi ser alle kortene. Men øst kan ligge unna kongen fra nord, enten i første stikk etter kløver ut hvor spillefører forlanger kongen, eller idet spillefører går på kløveren selv etter for eksempel spar dame i utspill. Om øst legger liten må det tippes andre gangen; har vest esset og har ligget unna to ganger, eller har øst esset og vest knekten?

Å ligge unna med ess regnes av mange som et ekspertmotspill. Derfor gjøres det egentlig for ofte, også når esset egentlig bør brukes til å stikke over en honnør. Men i dette tilfellet gir det mening i å ligge unna med kløver ess siden øst ser K-Q-10 på bordet. Øst kan se for seg at det blir et valg for spillefører om vest har knekten og syd bare småkort i fargen. Men det må tenkes fort og så følge på med kløver 4 i normalt tempo.

Bommes kløveren blir det kun syv stikk i 1NT. De fleste får antagelig åtte stikk, men det bør nok gi noe over middels til N/S.

N/S: +120

10	J65	Vest	Nord	Øst	Syd
Øst	KJT			Pass	1♦
Alle	743	Pass	1NT	Pass	3NT
	QJT5	Pass	Pass	Pass	
Q72	+----+ T84				
642	753				
A985	KT6				
983	+----+ A642				
	AK93				
	AQ98				
	QJ2				
	K7				

Utspill: ♠4

Sparutspill fra øst er bra for motspillerne. De kan få tak i ett ekstra stikk i den fargen, og det er verdifullt i parturnering selv om de kanskje ikke betar utgangen. Men det kan faktisk også skje at det blir bet i en sikker utgang i dette tilfellet!

Spillefører har to sikre sparstikk, fire hjertestikk og kan lett godspille tre kløverstikk, totalt ni stikk. Og fås også ett ruerstikk etter for eksempel ruter ut blir det ti stikk.

Det vil bli fristende for spillefører å la første spar løpe mot knekten, utspillet er jo ofte unna damen fjerde eller noe sånt. Men da vinner vest med spar dame og kan skifte til ruter til øst konge, mer ruter som vest legger liten på, syds honnør vinner. Da har spillefører $3+4+1+0=8$ sikre og må innom kløveren. Øst hopper på med kløver ess med det samme og spiller sin siste ruter. Vest får for esset og den trettende ruter. Det gir $1+0+3+1=5$ motspillstikk!

Om Ø/V får til dette vil de få nært topp. Det må først komme spar ut, så må spillefører legge liten på utspillet, og til slutt må de finne motspillet med å beholde overgang til vest i tredje ruterrunde.

Spillefører kan spille safe, og burde helt klart ha gjort det om det hadde vært lagkamp. Det betyr opp med spar ess i første stikk for så å presse ut kløver ess. Da kan ingen nekte spillefører $2+4+0+3=9$ stikk. Men som sagt, i parturnering kan det være veldig fristende å slippe sparutspillet mot knekten med nitrist resultat om vest skifter til ruter etter å ha vunnet første stikk for spar dame.

Mest sannsynlig får de fleste ni stikk i 3NT, og noen får ti stikk.

N/S: +600

11	43	Vest	Nord	Øst	Syd
Syd	93				1♠
Ingen	J842	Pass	1NT	2♥	Pass
	KQ852	3♦	Pass	3♥	Pass
6	+----+ QT982	Pass	Pass		
T4	AQJ875				
AK9763	Q				
JT96	+----+ A				
	AKJ75				
	K62				
	T5				
	743				

Utspill: ♠A

Noen havner antagelig i utgang som fort kan fyke hjem i dette spillet. Vest kan jo legge på slik det går i vårt eksempel.

Øst har en meget spillesterk hånd. Flere steder melder sikkert vest inn direkte over syds sparåpning, men det er litt lite for overmeldingen 2 ruter. Enkelte vil nok sperremelde med 3 ruter – sperr - en grei vurdering med god sekskorts farge og 6-4 hånd utenfor sonen. Østs hånd er som sagt spillesterk, men en sånn hånd spiller dårligere når øst vet at syd sitter bak med sparfarge.

Etter spar ess i utspill får spillefører bra drag på det. Det blir mulig å presse ut sparhonnør fra syd mot trumf hos vest. La oss si syd vil prøve å forhindre det og skifter til trumf som slippes til øst som vinner med knekten, eller återen om nord legger liten. Så stor spar. Om syd dekker trumfes hos vest. Spillefører vil senere tape kun ett sparstikk til og til trumfkongen. Det er kun tre motspillstikk (to i spar og ett i trumf). Men syd bør ikke dekke. Da kommer nok en spar som syd heller ikke dekker. Spillefører må la den sparen løpe, men nord trumfer.

Det vil bli ni eller ti stikk i forskjellige varianter her. Å vinne 3 hjerter med ni stikk vil gi sånn midt i laget score. Det kan bli noen ruterkontrakter også som gir lavere score, men også noen +420 til Ø/V, og kanskje også enkelte med +590 for 4 hjerter doblet med ti stikk.

12	J84	Vest	Nord	Øst	Syd
Vest	T943	Pass	Pass	1♣	Pass
Nord-Syd	A3	1♠	Pass	2NT	Pass
	J765	3♦	Pass	3♥	Pass
AQT72	+----+ K3	3NT	Pass	Pass	Pass
Q87	AJ52				
T52	KJ6				
Q4	+----+ AK32				
	965				
	K6				
	Q9874				
	T98				

Utspill: ♦7

Ø/V-paret i vårt meldeksempel bruker New Minor Forcing som check-back for å finne ut om det er 5-3 (eller 4-4) tilpasning i majorfarge over slike NT-meldinger fra åpneren i andre melderunde. Med de balanserte vest-kortene er det dog ikke noen dårlig strategi er å simpelthen løfte til 3NT. Øst viser hjerterfargen over 3 ruter. Vest sier 3NT og har dermed vist femkorts spar siden hun ikke løftet til 3NT med det samme. Øst har bare to spar og passer. Nå har de meldt teoretisk godt, men de har også sladret en del i kortene.

Ruterutspillet er helt naturlig. Nord vinner med esset og spiller mer ruter – normalt en god start for forsvaret. Men det blir mange stikk likevel. Spillefører har ingen god grunn til å trække feil i spar. Å ta for kongen og spille spar til finesse med tieren er jo en god variant hvis syd har knekten fjerde, men ikke her hvor syd har vist ruterlengde og derfor ikke er favoritt til å ha lengden i spar hvis fargen sitter 4-2. Så det bør bli fem sparstikk, ett stikk i hver rød farge og tre kløverstikk, totalt ti stikk. Det kan fort bli elleve, for eksempel ved at nord kaster kløver (fire kløverstikk). Nord ser jo ikke østs kort. Spillefører får et problem etter starten med ruter til esset og mer ruter. For syd har godspilte ruterstikk, og om spillefører forsøker hjerterfinessen for mange overstikk blir det fælt. Men om spillefører i stedet leser sitsen godt og stikker med ruter konge i andre stikk kan det bli kjempespill. Så tas fem sparstikk og tre kløverstikk. Det har i så fall gått ti stikk allerede, så syd kan kun holde tre kort! Hvis han blanker hjerter konge kan den toppes ut, så det blir nok kongen dobbel i hjerter på ham, og følgelig kun en ruter. Da kan øst spille ruter knekt. Syd får det ene ruterstikket og må spille hjerter til saksen som gir elleve stikk og kanonspill!

Det blir neppe mange som får til den lekke spilleføringen. Så her vil de fleste få ti stikk i 3NT. Noen som sprekt satser på hjerterfinessen etter at syds ruter er godspilt får færre stikk. Enkelte får elleve ved hjelp av motspillsfeil. Og kanskje noen får elleve for egen maskin? I så fall er det veldig bra spilt!

13	KQ73	Vest	Nord	Øst	Syd
Nord	KT5		1♣	1♦	1NT
Alle	K	Pass	3NT	Pass	Pass
	AQJ43	Pass			
J965	+----+ AT2				
Q7632	84				
T32	AQ976				
6	+----+ 985				
	84				
	AJ9				
	J854				
	KT72				

Utspill: ♦2

Å havne i 3NT virker naturlig, men om nord melder annerledes andre gangen går det an å melde 5 kløver også.

Østs innmelding var viktig, for om ikke det hadde skjedd ville spillefører fått et gunstig hjerterutspill fra vest mot 3NT. Med ruter ut til esset og mer ruter er østs ruter godspilt, og spillefører får kun ett stikk i fargen. Spilles spar etter den starten blir det bet med spar ess og fire ruterstikk til forsvaret. 3NT kan dog vinnes med $0+3+1+5=9$ stikk, men da må hjerteren tippes – hvor er damen?

De som tipper rett i hjerter får ni stikk i 3NT, de som bommer går bet. Og satser man på det og bommer hjerter får forsvaret for hjerter dame i tillegg til de nevnte fem motspillstikkene – to bet. Noen går autobet fordi de prøver spar til kongen i håp om at vest har spar ess og ingen flere ruter. I tillegg vil det være noen N/S-par som får det komfortabelt i 3NT fordi vest forsøker utspill i sin egen farge, hjerter. Da kan det bli ti stikk!

Hva med 5 kløver? Der er det en taper i spar og en i ruter. Det vil trolig koke ned til hjertevalget, og tippes hjerteren riktig vinnes fort 5 kløver.

N/S: -100

		Vest	Nord	Øst	Syd
14	KJ75				
Øst	K8			1♦	Pass
Ingen	T854	1♥	Pass	3♥	Pass
	T74	3NT	Pass	4♥	Pass
A92	+----+ Q8	Pass	Pass		
QT63	AJ54				
KQ3	A762				
953	+----+ AKJ				
	T643				
	972				
	J9				
	Q862				

Utspill: ♠3

Hva man bør melde med 18-19 balanserte idet makker svarer i en majorfarge åpneren har firekorts farge kan diskuteres. Mange melder simplethen utgang med det. Det kan bli litt hardt noen ganger om svarhånden er svak, men...

I dette tilfelle ser det bra ut med 3NT også, spesielt spilt av øst (spar dame beskyttet hvis spar konge sitter hos syd). Men det er faktisk bedre i hjerterkontrakt. Kløver ut vil gi spillefører for knekten og det blir tolv stikk, kun en spartaper. Spar ut går til nords konge, og deretter står spar dame sånn at esset vil gi ett avkast for kløver hos øst. Da tapes også kun ett stikk, det sparsticket. Hjerter konge sitter i saks, og trumfen sitter 3-2. Det er dog ingen god slem dette, og med 11 balanserte hos vest mot 18-19 balanserte er det korrekt å ikke tenke på slem,

I grandkontrakt med for eksempel spar ut fra syd blir det $2+4+3+2=11$ stikk. Det kan være noen som spiller 3NT og får tolv stikk, for eksempel etter kløver ut fra syd. Skjer det gir kløver knekt det ellefte. Spillefører tar hjerterfinessen, og kan også spilles mot damen. Slik det sitter vil det ordne seg med tolv stikk. De som får tolv stikk i 3NT vil få kanonscore da de slår alle som er i 4 hjerter og vil bli slått kun av noen få veldig optimistiske slemmeldere som er heldige med sitsen.

15	Q752	Vest	Nord	Øst	Syd
Syd	A62				Pass
Nord-Syd	A94	1♠	Pass	Pass	Dbl
	JT9	Pass	1NT	Pass	Pass
	AJ963	Pass			
	+---+ K4				
	KQJ8				
	T53				
	82				
	QT73	Utspill: ♠K			
	K2				
	+---+ 7643				
	T8				
	974				
	KJ65				
	AQ85				

Det blir for tamt av syd å gi seg og passe ut 1 spar i siste hånd. Syd har jo passet først, så nord vil ikke ta helt av da han vet at syd ikke har åpningstyrke. I dette tilfellet havner de i 1NT i stedet for å spille motspill mot 1 spar hvor det nok ville blitt syv stikk, kanskje åtte. Enkelte svarer noe med østs kort (1NT?), men med 5 balanserte poeng er det klokest å passe på makkers åpning.

Ø/V har liksom ikke tid til å godspille både spar- og hjerterfargen før spillefører får etablert tre kløverstikk. La oss si det fortsettes med spar etter den utspilte kongen. Nord får for spar dame. Nå er det nok case for å toppe kløveren, for øst har jo vist spar konge allerede, og han passet på 1 spar. Kløver konge sitter nok hos vest, og noen ganger er det singel konge! Her var det ett kort unna... Vel, vest får for kløver konge og tar sparstikkene sine. Deretter skifter han til stor hjerter. Spillefører kommer inn og har 1+1+2+3= 7 sikre stikk. Det er lett å se med åpne kort at det nå kan vinnes åtte stikk ved å ta ruterfinesse. Men er det riktig spilt i praksis? Hvis en prøver ruterfinessen etter det har gått slik, og den ryker blir det flere sonebet. Og det er godt mulig at vest som åpnet har ruter dame. Det spørres hvor tydelig hjerterhonnørene har blitt vist, for om vest har ruter dame i tillegg til alt det andre blir det 16 poeng, og med det vil han vel ha vært litt tam i meldingene? Å ta sine syv stikk er dog fornuftig nok. Noen vil kanskje ta den ruterfinessen og få åtte stikk i 1NT, men det er litt gambling. Å vinne +90 N/S bør dessuten gi en brukbar score, for det blir sikkert noen som spille spar- eller hjerterkontrakter Ø/V og vinner kontrakten sin, eller kanskje går en bet utenfor sonen, og N/S +90 blir jo mer enn det.

N/S: +90

16	A9652	Vest	Nord	Øst	Syd
Vest	KT7	Pass	Pass	1♣	1♥
Øst-Vest	K7	Pass	2♣	Pass	2♦
	763	Pass	2♥	Pass	3♣
QJT4	+----+ K87	Pass	4♥	Pass	Pass
J932	5	Pass			
964	QJ53				
T2	+----+ AK984				
	3				
	AQ864				
	AT82				
	QJ5				

Utspill: ♠Q

Knallhardt meldt av N/S, kanskje ikke å anbefale i parturnering. Men syd tenkte nok at hun hadde ganske mye ekstra for sin innmelding i gunstig sone, dog ikke helt nok til å gå rett i utgang etter makkerens cue-raise 2 kløver som normalt viser minst 10-11 poeng og hjerterstøtte. Idet syd inviterer over 2 hjerter må nesten nord ta imot med fine toppkontroller og en dobbelton. Nord på sin side valgte å ikke melde sparfargen. Det er ingen grunn til å lete etter en annen trumffarge med så god hjerterstøtte.

Ø/V kan starte med tre runder kløver, og vest trumfer tredje gang. Men det blir alt de får. Spillefører får trumfet to rutere og kommer seg hjem på hånden for å ta ut trumfen via sparstjeling. Vest kan kaste en spar i fjerde ruterrunde, men det blir likevel igjen en spar hos vest så det ikke blir noen trumfhøying for knekten.

Om Ø/V sitter i mot dette har de grunn til å føle seg robbet. De får en grusom score for -420. Og for å gjenta det, vårt tøffe meldinger i meldeeksempelet er nok mer lagkampbridge hvor IMP-scoringen gjør at utgangsbonus gir relativt større uttelling. I parturnering vil en få seg en smultring om man går bet i sånne utganger. Å spille delkontrakt og spille den godt og få ti stikk vil gi grei score det og.

N/S: +420

17	4	Vest	Nord	Øst	Syd
Nord	964		Pass	1♠	Pass
Ingen	A9765	2♠	Pass	3♥	Pass
	T974	3♠	Pass	Pass	Pass
9532	+----+ AQJT7				
J7	AQ85				
K32	QJ4				
K852	+----+ J				
	K86				
	KT32				
	T8				
	AQ63				

Utspill: ♦10

Det vil bli noen som dobler opplysende med syds kort. Det er ikke så galt, men syd har ikke helt ideell fordeling med dobbelton i en umeldt farge. Det kan bli feil å doble noen ganger om makker melder ruter. Oppsiden med dobler er at man kommer med, og om makker melder hjerter etter en opplysende dobling er jo syds kort veldig bra.

Her går nok noen direkte i utgang med østs kort etter 1S-2S. Og det er ikke noen håpløs utgang om en ser bare på øst og vest sine kort. Denne gangen sitter begge majorkongene bak. Det bør bli en taper i hver farge så de som stopper i delkontrakt får et godt spill. De som er i utgang går bet og får minusspill, men de deler nok med endel andre.

18	954	Vest	Nord	Øst	Syd
Øst	QT74			Pass	Pass
Nord-Syd	K42	1♣	Pass	1♥	Pass
	J83	1NT	Pass	2NT	Pass
QJ32	+----+ AT7	Pass			
952	KJ83				
QT	J765				
AKT9	+----+ Q2				
	K86				
	A6				
	A983				
	7654				

Utspill: ♠9

Øst har til invitten 2NT, men bare sånn akkurat over vests 1NT som viser 12-14. Merk at vest ikke meldte sparfargen i vårt meldeeksempel. Det er ifølge den moderne stilen som har blitt gansk populær, dvs. passere sparfargen for å vise 12-14 NT etter svaret 1 hjerter. Poenget med det er bl.a. at om åpneren sier 1 spar over svaret 1 hjerter viser han med den stilen ubalansert hånd. Det er fordeler og ulemper med å definere det slik. Akkurat dette kan du lese mer om i julenummeret av Bridge i Norge hvor det er tema i GeOs systemspalte.

Vest har minimum og passer på invitten 2NT.

Nords sparutspill gjør at spillefører har tre sikre sparstikk. Om det ikke bommes i kløver (det går an å ta damen og spille liten til finesse med tieren) er det fire stikk i den fargen og syv i alt. Det vil antagelig ende med åtte stikk i 2NT.

Hvis vest melder 1 spar andre gangen vil øst si en forsiktig 1NT, eller hoppe til 2NT som invitt. Da spiller trolig syd ruter ut. Forsvaret får godspilt ett ekstra ruter, tre stikk i fargen totalt. Og de får også for spar konge og hjerter ess. Men det kan bli et valg for spillefører i hjerter, og er som sagt ikke helt opplagt å vinne fire kløverstikk. Så det er mulig det blir noen som går bet i 2NT eller vinner bare syv stikk i 1NT. Det kan kanskje også være noen som får ni stikk hvis de får full uttelling i hjerter etter hjerterutspill fra nord som kan slippes mot nieren.

19	AQJ5432	Vest	Nord	Øst	Syd
Syd	A				Pass
Øst-Vest	862	Pass	1♠	2♥	Pass
	A7	3♥	4♠	Pass	Pass
K87	+----+ ---	Pass			
K95	QJ8432				
JT54	AK7				
K94	+----+ T652				
	T96				
	T76				
	Q93				
	QJ83				
		Utspill: ♦A			

Kanskje sier nord 3 spar slik meldingene startet, og da er det langt fra sikkert at syd klarer å legge på. «Vår» nord tok sjansen på å finne noen få godsaker hos syd, og det viste seg å være riktig. Men nord var nok heldig her. For det første sitter ruterene veldig heldig. For det andre gir ruter dame inntak til syd. Og det ene inntaket gir foruten rutersticket god hjelp da begge finessene i de sorte fargen kan tas!

Maks uttelling skjer slik. Ruter ess ut, kanskje hjerteskift til esset. Så ruter mot damen. Øst stikker og spiller vel mer hjerter som nord trumfer. Da spilles syd inn på ruter dame. Spar 10 spilles og får seile. Idet den vinner sticket oppdages sitsen. Mange sikrer seg nok kontrakten etter det ved å ta en sparfinesse til. Men med åpne kort blir det overstikk. Etter spar 10 som vinner sticket spilles kan slik det sitter kløver dame spilles. Om vest dekker eller ikke spiller ingen rolle. Dekkes ikke med kongen vinner kløver dame sticket, og spillefører går tilbake til spar og tar den andre finessen. To ruterstikker er alt Ø/V får. Om om vest dekker kløver dame vinner esset, så kløver til knekten og den andre sparfinessen kan tas, også elleve stikk.

Å gå over til kløverfinesse etter den første sparfinessen kan dog være helt feil om øst har kongen og stikker med den. Da kommer ikke spillefører over til syd igjen og må i så fall tape ett sparstikk. Så å sikre seg ti stikk etter den sparfinessen med en trumffinnesse til er fornuftig spilt selv om sjansen for kløver konge i saks er ganske bra. Øst har allerede vist ruter A-K og har sikkert noen poeng i hjerter (kanskje skiftes til hjerter dame i andre stikk?).

Om Ø/V sitter mot 4 spar med elleve vil de få en elendig score om de får poeng i det hele tatt. Selv å være i utgang og vinne den med ti stikk bør gi bra score til N/S.

N/S: +420

20	J54	Vest	Nord	Øst	Syd
Vest	K64	Pass	Pass	Pass	1NT
Alle	AJ95	Pass	3NT	Pass	Pass
	JT2	Pass			
AK983	+----+ 72				
T97	8532				
Q3	K42				
964	+----+ K853				
	QT6				
	AQJ				
	T876				
	AQ7				

Utspill: ♠8

Liten spar i utspill er drepende for denne utgangen. Selv om spillefører tar en vellykket kløverfinesse blir det bare $1+3+1+3=8$ stikk. For å vinne 3NT må det godspilles ruterstikk. Men etter liten spar ut som spillefører vinner blir det bet idet det tas en ruterfinesse, for øst har en spar til som spilles, de har overgang i fargen. Da får vest fire sparstikk i tillegg til det ene ruterstikket – en bet.

Hva skjer om vest letter på en sparhonnør i utspillet?

Da står 3NT. Vest vil foruten ett sparstikk til senere ikke være med i dette motspillet lenger. Samme hva som skjer etter stor spar i utspill kan spillefører gå for doebelfinessen i ruter som løser seg uten en andre finesse i det damen kommer på andre gangen (eller vest dekker tieren første gang). Forsvaret får i så fall kun to sparstikk og ett i ruter. Utspillet utgjør altså to stikk i forskjell.

Å spille ut liten spar fra en sånn farge mot 3NT er fornuftig når man ikke har noe sikkert inntak. Det kan selvsagt være en sånn dag hvor makker har firekorts spar og spillefører noe sånt som Q-x mot J-x, men det får en leve med hvis det er så uheldig. Liten spar ut er helt sikkert vinnende oftere enn at det er sånn at A-K i de to første stikkene løser fargen med fem stikk til forsvaret.

N/S: -100

21	AJ5	Vest	Nord	Øst	Syd
Nord	JT84		Pass	1♥	2♥
Nord-Syd	J7	3♣	3♣	Pass	Pass
	J874	Pass			
64	+----+ T93				
532	AKQ97	Utspill: ♣A			
T6	Q832				
AKQT63	+----+ 2				
	KQ872				
	6				
	AK954				
	95				

Det blir fort ti stikk i sparkontrakt, og syd kunne vurdert å legge på når han pga. nords frivillige 3 spar får beskjed om at nord har minst trekorts spar. Men syd har brukt Michaels Cuebid (spar og en minor) i ugunstig sonerforhold og har derfor egentlig ikke noe ekstra.

Det kan blir kun en taper i hjerter og to i kløver hvis spillefører får trumfet to ruter hos nord. Den femte ruterer blir godspilt og trumfen sitter behagelig 3-2 sånn at ikke syd blir trumfmatt selv om han må trumfe seg over til syd et par ganger.

Det er imidlertid mulig å holde spillefører på ni stikk i sparkontrakten hvis ikke spillefører treffer 100% i spilleføringen. Hvis det kommer trumf ut blir det vanskelig å få ti stikk, Ø/V kan spille nok en trumf så kun en ruter kan trumfes. Etter A-K i ruter og ruter til stjeling kommer ikke spillefører seg over til syd for å trumfe god ruterer. Ø/V spiller altså enda en trumf sånn at det ikke blir igjen trumf hos nord. Da må spillefører gi bort ett stikk i ruter og vinner ni stikk. Det kan gå bra for Ø/V med presist motspill selv etter kløver ess ut. Da må ikke vest ta ett kløverstikk til, men skifte til trumf i andre stikk.

Selv om motspillet klaffer kan spillefører vinne ti stikk for egen maskin. For eksempel trumf ut til esset, så ruter knekt! Siden tieren sitter dobbel og øst damen blir det drag på det etter den starten. Enten får ruter knekt seile og vinner stikken, eller om øst dekker vinner esset, kongen feller tieren slik at nieren står, og en ruterstjeling er nok til å godspille fargen. De fleste vil få ti stikk i sparkontrakt, sannsynligvis fordi motspillerne ikke forhindrer at syd får inntak til å stjele to rutere.

22	7642	Vest	Nord	Øst	Syd
Øst	AQ4			Pass	Pass
Øst-Vest	98	Pass	1♣	1♦	1♥
	AQ42	Dbl	Rdbl	Pass	1NT
AK98	+----+ Q3	Pass	Pass	Pass	
862	K97				
62	AQ743				
T985	+----+ 763				
	JT5				
	JT53				
	KJT5				
	KJ				

Utspill: ♦6

Nords redobling er såkalt støtteredobling, dvs. det viser trekorts hjerter. Å høyne direkte til 2 hjerter ville vist firekortsstøtte. Vest dobling viser kun verdier og som regel firekorts spar.

Vest spiller ut makkerens farge. Øst kan ikke se om makker har spilt ut fra dobbelton, trekkorts- eller firekortsfarge, så han fortsetter nok med ruter i stikk to, til spilleførers knekt.

Spillefører har dermed sju sikre stikk, og prøver hjerterfinessen for å få ekstrastikk. Øst kommer inn på hjerter konge. Nå vet han at vest har spilt ut fra dobbelton, og ser at det ikke er noen å hente i ruter. Hvis han klarer å skifte til spar (det bør han når han ser bordet), får de fire sparstikk med den heldige sitsen etter spar dame og ny spar, og spillefører får bare de sju stikkene han hadde etter stikk to.

N/S: +90

23	KJ4	Vest	Nord	Øst	Syd
Syd	KJ86				Pass
Alle	KQJ6	Pass	2NT	Pass	3NT
	AQ	Pass	Pass	Pass	
AT62	+----+ Q9853				
T7532	A	Utspill: ♠5			
32	9874				
96	+----+ KT5				
	7				
	Q94				
	AT5				
	J87432				

Her ville syd likt å ha Puppet Stayman på repertoaret for å kunne finne ut om 2NT-åpneren har femkorts hjerter. Uten det må nesten syd bare satse på 3NT.

Det går galt i denne utgangen siden sparen sitter sånn at vest kan stikke med esset og godspille sparstikkene med mer spar. Det blir en bet hvis det tapes fire sparstikk og til hjerter ess. Noen prøver kanskje på en marginal vinningsjans som avhenger av kløver konge dobbel hos vest. Sitter det slik vil det etter at nord kommer inn i spar være en vinnende spilleplan å spille seg over på ruter 10, spille kløver til damen som i så fall holder, så ned med esset som feller vests konge dobbel. Da kan syd spilles inn på ruter ess, og der ligger etter en så heldig utvikling fire kløverstikk som sammen med fire stikk i ruter og ett i spar gir vunnet utgang. Men slik sitter ikke kløveren, og å satse på det vil gi to bet med fire stikk i spar, hjerter ess og kløver konge til forsvaret.

Om det bør satses på en så marginal vinningsjans kan diskuteres siden det spilles parturnering. Å spille hjerter i stedet vil føre til bet, men kun en bet. Det vil bli en eller to bet i de aller fleste 3NT-kontraktene på dette spillet.

24	KT8432	Vest	Nord	Øst	Syd
Vest	Q5	1♣	2♠	3♥	Pass
Ingen	K97	3NT	Pass	4♥	Pass
	52	Pass	Pass		
AJ75	+----+ Q9				
KT	AJ98642				
863	---				
K943	+----+ AT76				
	6				
	73				
	AQJT542				
	QJ8				

Utspill: ♠6

Syd kunne meldt sin syvkorts ruterfarge, men måtte i så fall ha gjort det på firetrinnet. Siden makkeren har avgitt et svakt innhopp i spar er det risikabelt å melde med syds kort, for det er sjelden at den med sekskorts spar har så god ruterstøtte. Og sånn som kortene ser ut vil det bli tre doblede bet i en eventuell 5 ruterkontrakt (-500).

I normalkontrakten 4 hjerter blir det en spartaper og en kløvertaper. Spillefører må opp med spar ess med det samme, hvis ikke får syd stjeling ved at nord vinner med kongen og spiller mer spar. Men å fyke opp med spar ess er jo opplagt slik meldingene har gått.

Det blir elleve stikk om ikke spillefører forsøker seg på en risky hjerterfinesse med liten fra øst til tieren. Det kan kanskje være fristende, for nord har vist seks spar og syd har kun en. Men spillefører vet ingenting om sitsen forøvrig, og det er ganske sannsynlig at syd har seks-syv rutere. Dermed jevner det med «ledige plasser» (plasser for flere trumf) seg ut, og å toppe er fornuftig. Da blir det enkelt elleve stikk.

N/S: -450
